GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 215. Vinerĭ 27 Septemvre (9 Octomvre). 1885.

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 Octomvre st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe toţĭ onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Preţulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ **3 fl.**
„ şése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ **10 franci**
„ şése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Rugămŭ pe domnii abonenţĭ, ca sĕ bine-voiască a-şi reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espediţiunea ḑiarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a arĕta şi posta ultimă.

«Administraţiunea »Gazetei Transilvaniei».

Braşovŭ, 26 Septemvre 1885.

Huiduirea Banului Khuen-Hedervary în dieta Croaţiei forméză aḑĭ obiectulŭ de discuţiune în foile austro-ungare. Acestŭ Banŭ este creatura guvernului ungurescŭ şi décă este adevĕratŭ, ceea ce susţinŭ foile croate opoziţionale „Pozor“ şi „Sloboda,“ că a fostŭ datŭ afară din sala dietei primindŭ loviturĭ de piciorŭ, atuncĭ guvernanţii din Pesta trebue sĕ resêmţă amarŭ aceste loviturĭ.

Starcevicĭ şi cu 5 soţĭ ai sei au fostŭ érăşĭ eschişĭ dela şedinţe, dér opoziţionalii rĕmaşĭ in dietă cerŭ în gura mare ca Banulŭ care a ofensatŭ „naţiunea“ şi a „dejositŭ“ demnitatea de Banŭ prin purtarea sa, sĕ se retragă. Organele d-lui Tisza rĕspundŭ: *„Banulŭ va rĕmâné* şi dieta va trebui sĕ mérgă“.

In faţa acestei atitudinĭ de nou provocătóre a celorŭ din Peşta este de interesŭ a cunósce opiniunea unui ḑiarŭ de frunte din Viena asupra afacerei croate, care „se vede silitŭ“ a declará că politica croată a d-lui Tisza e greşită.

Eată ce scrie „N. fr. Presse“ de Miercurĭ:

„D-lŭ Tisza şi comitele Khuen s'au nisuitŭ a căştiga şi a păstra încrederea partidei „naţionale“ (guvernamentale), de încrederea poporului croatŭ însĕ nicĭ că le-a păsatŭ. Acésta a fostŭ o greşélă, care se rĕsbună acum în modŭ sêmţitorŭ.

Afacerea cu emblemele ţĕrii credeamŭ că va admonia pe cei dela guvernulŭ din Pesta d'a procede cu mai mare precauţiune în tóte cestiunile croate, dér étă că conflictulŭ privitorŭ la actele camerale a fostŭ trasŭ aşa ḑicêndŭ de pĕrŭ. Chiar de amŭ admite că dreptulŭ Ungariei asupra actelorŭ camerale ar fi neîndoiosŭ, cine a silitŭ pe guvernulŭ ungurescŭ ca tocmai în acestŭ momentŭ sĕ se reclame acestŭ dreptŭ după ce 17 anĭ nu s'a făcutŭ amintire de elŭ? Cei din Pesta susţinŭ, că aceste acte nu valoréză mai multŭ decâtŭ hârtia pe care suntŭ scrise, de ce a trebuitŭ dér Banulŭ sĕ ducă aceste hârtii dela Agram la Budapesta, în întunereculŭ nopţii?

Décă comitele Khuen ar fi cunoscutŭ seriositatea situaţiunei în Croaţia, décă ar fi înţelesŭ, că cestiunea croată nu e resolvată prin aceea că Banulŭ dispune de maioritate, atuncĭ ar fi refusatŭ constantŭ de-a transportá actele la Pesta, arătândŭ că prin acésta ar da numai prilegiu oposiţiunei de-a turná oleiu în focŭ şi a aprinde astfelŭ din nou ura în contra Ungariei. Comitele Khuen însĕ nu s'a opusŭ, elŭ a fostŭ organulŭ ascultătorŭ alŭ lui Tisza, şi tocmai prin acésta a doveditŭ din nou, că-i lipsesce una din calităţile principale ce se cerŭ dela unŭ guvernatorŭ — prevederea.

Şi óre şedinţa trecută turbulentă a dietei n'a doveditŭ acésta? Credemŭ că Banulŭ când a ḑisŭ „că Croaţia, n'a posedatŭ cu bună credinţa acele acte,“ n'a vrutŭ sĕ vatăme Croaţia, dér se vede că nu e unŭ mare jurisconsultŭ şi probabilŭ, că a schimbatŭ în iuţélă noţiunile posesiune „de bună credinţă“ şi „legiuită“ Probabilŭ că a voitŭ numai sĕ ḑică, că Croaţia n'are unŭ titlŭ valabilŭ d'a poseda actele camerale şi s'a greşitŭ numai în espresiune. Dér óre unŭ omŭ de statŭ la înălţimea chiemărei sale, nu e datorŭ sĕ scie, că în împrejurările de astăḑĭ fiecare cuvêntŭ, ce se pronunţă în dieta croată de pe banca guvernului, trebue sĕ fiă cu mutlă atenţiune cumpĕnitŭ şi sĕ fiă precalculatŭ efectulŭ sĕu posibilŭ? Totŭ respectulŭ de curagiulŭ comitelui Khuen, dér mai puţinŭ era în casulŭ de faţă mai multŭ.

Scandalurile în dieta croată nu ne sperie. Ne-amŭ dedatŭ deja cu acestŭ soiu de parlamentarismŭ slavŭ şi de altmintrelea este tréba poporului croatŭ, ca sĕ-i fiă ruşine de representanţii sĕi, carĭ batjocurescŭ înaintea Europei numele croatŭ. Nu scandalele în dietă ne neliniştescŭ, ci curentulŭ spiritelorŭ, care forméză fondulŭ lorŭ. Si atuncĭ când situaţiunea în Orientŭ ar fi mai puţinŭ seriósă, cestiunea croată ar fi încetatŭ de a fi o cestiune specifică maghiară din momentulŭ când a pretinsŭ Croaţia paritatea cu Ungaria, când a cerutŭ atributele independenţei de statŭ şi a pretinsŭ ca sĕ stea alăturĭ cu cele două state ale monarchiei ca alŭ treilea cu drepturĭ egale.

De când însĕ érăşĭ s'a desfăşuratŭ cestiunea orientală, de când în imediata apropiere a Croaţiei, în peninsula balcanică, s'a iscatu o puternică fierbere, nu póte fi indiferentŭ pentru monarchiă ce direcţiune vorŭ lua lucrurile în Croaţia. Décă în apropiere de teatrulŭ încurcăturilorŭ orientale se ivesce într'o parte a monarchiei o neascultare, care ameninţă a degenerá în anarchiă, décă dieta croată începe a face politică esterióră şi se facŭ propunerĭ într'însa pentru felicitarea naţiunei surorĭ bulgare, décă se audŭ în representanţa din Agram plângerĭ, că Croaţii trebue sĕ pórte tocmai aşa jugulŭ sclaviei, ca pân'acum Bulgarii, c'unŭ cuvêntŭ décă în Agram se desfăşură stégulŭ ideei sudslave, atuncĭ aceste suntŭ nisce evenimente, carĭ tocmai acum atingŭ monarchia în celŭ mai sêmţitorŭ modŭ şi suntŭ de natură a împiedecá libertatea acţiunei sale.

Peste aceste momente grave nu se póte trece afirmândŭ, că Banulŭ dispune încă aḑĭ de maioritate. Şi partida „naţională“ croată este o creaţiune trecătóre; deja a începutŭ a se discompune, peste puţinŭ se va topí ca zăpada la sórele de primăvéră, şi cine scie câtŭ de curêndŭ ea va înceta d'a mai esistá. Şi ce va fi atuncĭ, décă comitele Khuen se va deşteptá într'o ḑi fără maioritatea sa? Vrea d-lŭ Tisza în adevĕrŭ sĕ aştepte sosirea acestei ḑile şi este permisŭ ca greşelele comise până acum sĕ se repeţéscă şi sĕ fiă potenţate?....“

UNIREA BULGARILORŬ.

Cele mai nouĕ scirĭ din peninsula balcanică suntŭ următórele:

Filipopolŭ, 6 Octomvre. Şederea îndelungată a agentului englesŭ Lascels în Filipopolŭ se consideră ca o recunóscere în principiu a unirei de cătră Anglia. In casŭ când unirea s'ar recunósce formalŭ, se vorŭ unĭ amêndouĕ Sobraniele într'o „Velico Sobranje,« care îşĭ va ţiné şedinţele în Târnova. — Scirile ce sosescŭ dela graniţele bulgaro-macedonene spunŭ că e liniste. Atitudinea pacînică a Mohamedanilorŭ întrece orice aşteptare. Numĕrulŭ voluntarilorŭ din Macedonia, carĭ au întratŭ în armata rumeliotă, se urcă la mai bine de 8,000.

Sofia, 6 Octomvre. Deputaţia bulgară va pleca din Filipopolŭ în Rusia, pentru a cere sprijinulŭ cercurilorŭ panslaviste.

Varna, 6 Octomvre. Turcia e preocupată acum de necesitatea d'a trimite trupe mai cu sémă în Macedonia, pentru a întêmpina orĭce viitóre complicaţii; se vorŭ trimite câtŭ mai curêndŭ 20,000 ómenĭ în acea provinciă; s'au datŭ ordine în acelaşĭ timpŭ ca sĕ soséscă în cea mai mare grabă detaşamente de redifi din Smyrna, Ismid şi de pe cósta Marmarei; s'au trimisŭ de asemenea câte-va trupe şi muniţii cu drumulŭ de ferŭ dela Adrianopole. Cu tóte aceste pregătirĭ, noulŭ ministru de rĕsboiu a găsitŭ organisarea armatei câtŭ se póte de defectuósă şi de destrăbălată; cu greu s'arŭ putea face ceva cu puţinĭ banĭ. Până acum nicĭ un vas din flota pusă sub comanda lui Hobart-paşa n'afostŭ trimisŭ în Marea Neagră. Tóte transporturile de mare suntŭ gata însĕ. — Turcii şĭ-au procuratŭ banii necesarĭ pentru unŭ casŭ de rĕsboiu. Pare a se confirma sgomotulŭ, că puterile ar fi dispuse sĕ acorde prinţului Alexandru titlulŭ de Rege alŭ Bulgariei de nordŭ, cu condiţiunea ca elŭ sĕ rĕmână principe alŭ Rumeliei şi vasalŭ alŭ Sultanului. Pe de altă parte, e mai multŭ decâtŭ probabilŭ că Serbia va cere o compensaţiă de teritorŭ, care sĕ se întindă până dincolo de Kossovo, şi Grecia o altă compensaţiă, mai puţinŭ însemnată. Se organiséză 4 corpurĭ de armată: în Monastirŭ, Salonicŭ, Adrianopole şi Gumsldjina.

Constantinopolŭ, 6 Octomvre. Se ţinŭ în fiecare ḑi consilii la palatŭ şi Pórtă, dar nu s'a'otărîtŭ încă nimicŭ positivŭ. — Se crede că conferinţa va ţine vr'o două sĕptĕmânĭ. — Au sositŭ 40,000 redifĭ în capitală; 17,000 au fostŭ îndreptaţĭ spre Mustafa-paşa; 6 bataliόne de nizamĭ, 1 bateriă şi 1 regimentŭ de cavaleriă au plecatŭ la Kirk-Kilissi în apropiere de Yamboli; 5 bataliόne cu 2 baterii artileriă şi 1 regimentŭ cavaleriă au plecatŭ la Adrianopolŭ şi 3 bataliόne cu 1 regimentŭ cavaleriă la Satalagea. Turcia dispune decĭ acum de unŭ numĕrŭ de trupe îndestulătorŭ pentru a putea întreprinde o acţiune seriósă în orĭce parte. In curêndŭ vorŭ mai primi ajutóre şi trupele din Macedonia şi Albania; a mai primitŭ ordinŭ sĕ plece la Adrianopolŭ şi divisia din Siria. Armata turcéscă va fi comandată în casŭ de rĕsboiu de Muktar-paşa, avêndŭ de şefŭ de statŭ-majorŭ pe Mehemet Cerkes, unŭ fórte bunŭ generalŭ. Mehemet a fostŭ adevĕratulŭ întăritorŭ şi apĕrătorŭ alŭ Plevnei. Turcii nu credŭ că Bulgarii dispunŭ la frontieră de mai multŭ de 20,000 ómenĭ, înarmaţĭ cu puscĭ de totŭ felulŭ şi jumĕtate din ei aprópe fără arme; de asemenea se crede că entusiasmulŭ bulgarŭ a fostŭ fórte exageratŭ. — Ambasadorii s'au înţelesŭ asupra textului memorandului ce se va supune puterilorŭ. Memorandulŭ nu propune nicĭ o resolvare, acésta o lasă pe séma diferitelorŭ cabinete. — Se pregătesce mobilisarea a 80 bataliόne de redifi (reserva clasa ântêiu). Ministerulŭ de rĕsboiu a comandatŭ încălţăminte, îmbrăcăminte şi alte articole necesare pentru o espediţiune de érnă. Ministerulŭ marinei continuă a face pregătirĭ pentru punerea în serviciu a corăbiilorŭ cuirasate şi de transportŭ. Din Smirna se vorŭ transporta trupe la Salonicŭ. In Bulgaria şi Rumelia ostică încă se facŭ marĭ pregătirĭ militare şi în cercurile turcescĭ se susţine că deja s'au cheltuitŭ pentru acestŭ scopŭ 15 milióne francĭ.

Yamboli, 6 Octomvre. Femeile din acestŭ oraşŭ au adresatŭ împărătesei Rusiei următórea telegramă: »Dómnă împĕrătéssă a întregei Rusii! Ne adresămŭ Majestăţei Vóstre imperiale, a cărei milostivire o cunóscem, noi vĕduvele şi sărăcimea din Yamboli, rugândŭ pe M. V. sĕ ne cruţe nişte schingiuirĭ ca acele ce amŭ suferitŭ în anulŭ înfricoşatŭ 1876, din partea sĕlbaticilorŭ başibuzucĭ, carĭ siluiau, ardeau şi tăiau pe toţĭ creştinii; rugămŭ pe M. V., noi supuse sclave se ne acordaţĭ protecţiă şi susţinere.«

Belgradŭ, 6 Octomvre. Armata sêrbéscă e pe deplinŭ mobilisată; la Nişŭ şi în împrejurimĭ se află

peste 23,000 ómenĭ; restulŭ formézá unŭ altŭ corpŭ de armată aşeḑatŭ mai la Sudŭ. Serbia la nevoiă póte în curêndŭ mobilisa încă 30,000 ómenĭ. Regele Milan şi ministrulŭ de rĕsboiŭ se află la Nişŭ; ceilalţĭ ministri suntŭ în Belgradŭ. Serbia nu va da cu nicĭ unŭ preţŭ înapoi, înainte d'a dobândi o compensiţiă. Atitudinea Serbiei pricinuesce marĭ îngrijirĭ puterilorŭ.

Nisŭ, 6 Octomvre. Scirile despre agitaţiunĭ sêrbescĭ în districtele bulgare învecinate suntŭ lipsite de orĭ-ce temeiu. De asemenea n'are temeiu scirea că au trecutŭ trupe sêrbescĭ pe teritoiulŭ bulgarŭ. Guvernulŭ sêrbescŭ consideră în astfelŭ de scirĭ tendinţa d'a înfăţişa pe Serbia ca ţéră revoluţiunară, dar elŭ lasă o asemenea gloriă d-lorŭ Caravelov, Stranski şi consorţĭ; din contră Serbia ar puté dovedi, că emisarĭ muntenegrenĭ, trimişĭ de Peko Pavlovicĭ, s'au ivitŭ în cerculŭ Topliţa şi suntŭ urmărițĭ de gendarmĭ sêrbescĭ. — In Sofia s'a lucratŭ o chartă. care înfăţişază viitórea Bulgariă mare, cuprinḑêndŭ ţinuturile Adrianopolului, Traciei, Koşovei, vilaietului Serbia până la Morava, ba chiar până la sangiaculŭ Novi-Bazar. — Organulŭ oficiosŭ din *Belgradŭ* »Videlo« se pronunţă cu multă recunoscinţă asupra atitudinei presei austro-ungare faţă cu Sêrbia, care scrie atâtŭ de simpaticŭ despre Sêrbia şi nu pune la îndoială dreptulŭ ei d'a cere compensaţiă la casŭ când s'ar recunósce unirea Bulgarilorŭ. — Cu ocasiunea audienţei de despărţire a deputaţilorŭ Scupcinei, regele a ḑisŭ că situaţiunea e fórte seriósă. Serbia va aştepta resultatulŭ conferinţei şi dacă acela nu va fi satisfăcĕtorŭ pentru regatŭ, va întrevenĭ cu armele ca sĕ restabiléscă între statele balcanice echilibrulŭ turburatŭ faţă cu unirea bulgară. — Regimentulŭ 6 a plecatŭ la Palanca, regimentulŭ 8 la graniţă spre sudostŭ de Vranja.

Pesta, 6 Octomvre. Pregătirile rĕsboinice în sudostulŭ Europei şi în partea în apropierea nóstră formézá în cercurile militare ale Austro-Ungariei obiectulŭ unei serióse chibzuelĭ şi e probabilŭ, că în curêndŭ se vorŭ lua hotărîrĭ positive. Pecum se anunţă lui »P. Lloyd« din Viena, din parte demnă de credinţă, acolo *se plănuesce* de câteva ḑile seriosŭ *o mobilisare parţială a flotei austro-ungare* şi anume până la 20 c. o partei a flotei sĕ fiă gata de rĕsboiu. — Ministrulŭ preşedinte românŭ *Brătianu a plecatŭ fără sĕ fi vorbitŭ cu Tisza, la Bucurescĭ, cum se ḑice fiindŭ că n'a pututŭ căpĕta nicĭ o locuinţă.* (Sĕ vede că atâtŭ de multă lume e la esposiţiune, încâtŭ nu se mai găsescŭ (?) locuinţe; de-ar fi aşa, ca sĕ scăpămŭ de jugulŭ deficitului, şi de n'ar fi cum ḑice »Times«. — Red.)

Atena, 6 Octomvre. O escadră rusécă compusă din 3 corăbii se aştéptă mâne diminéţă în Pireu. Escadra englesă rĕmâne în Corfŭ. — S'a comandatŭ în streinătate materialŭ de rĕsboiu de mai multe milóne. Escadrele marinei se întărescŭ.

ALEGERILE IN FRANCIA.

Scirile din Paris sosite până erĭ confirmă *desastrulŭ* ce l'au suferitŭ *republicanii* la primulŭ rêndŭ de alegerĭ, ce s'au făcutŭ Duminecă. Ce-i dreptŭ, mai au sĕ se facă în 18 Octomvre în 49 de departamente alegerĭ restrînse şi se speră, că atuncĭ se vorŭ revanşa republicanii. Faptulŭ însĕ, că la prima alegere, abstrăgêndŭ dela Paris, s'au alesŭ definitivŭ mai mulţĭ monarchiştĭ ca republicanĭ, nu se póte negá, precum nu se póte negá că monarchiştii au câştigatŭ încă odată p'atâta mandate câte aveau înainte.

Dér nicĭ speranţele pe ḑiua de 18 Octomvre nu parŭ a fi tocmai strălucite. Ministrulŭ de interne, d. Allain-Targé, a vorbitŭ cuvinte fórte ponderóse către unŭ colaboratorŭ alŭ ḑiarului „Matin,“ animândŭ pe republicanĭ la concordiă. Trebue sĕ ştergemŭ, ḑise elŭ, numirea de oportunismŭ şi radicalismŭ, şi sĕ vorbimŭ numai de republicanĭ, carĭ toţĭ trebue sĕ facă frontŭ în contra inimicului comunŭ, a clericalismului şi a reacţiunei.

Sfaturile cele bune ale ministrului de interne suntŭ însĕ puţinŭ considerate. Acésta o dovedesce limbagiulŭ fóiei »Justice« care, ca şi conducĕtorulŭ partidei radicale, d. Clémenceau, nu află alte cuvinte în ḑiua ce a urmatŭ desastrului, decâtŭ totŭ numai imputărĭ adresate oportuniştilorŭ, pe carĭ îi face responsabilĭ pentru acestŭ desastru. — Consecinţa primă a resultatului alegerei de Duminecă este o criză ministerială parţială. Miniştrii Pierre Legrand (comerciu) şi Hervé Mangon (agricultură), carĭ n'au fostŭ aleşĭ, şi-au datŭ demisiunea.

Celŭ din urmă raportŭ despre alegerile în provinciă spune, că acolo s'au alesŭ 179 monarchiştĭ, 134 republicanĭ şi că suntŭ 215 balotage (alegerĭ nouĕ între cei ce n'au întrunitŭ maioritatea voturilorŭ.) De sigurŭ monarchiştii vorŭ mai câştiga mandate. Se crede că ei potŭ sĕ o aducă până la 210 mandate; şefii lorŭ calculéză, că vorŭ avea 237. Diarele republicane acusă pe monarchiştĭ, că s'arŭ fi folositŭ de mijlóce neiertate, de pildă: au împărţitŭ parale, au rĕspânditŭ faime rele şi false prin agenţii lorŭ ş. a. »Temps« ḑice că afacerea din Tonking şi modulŭ cum a fostŭ ea condusă a stricatŭ causei republicane. Monarchiştii s'au folositŭ de nemulţumirea ce domnesce în ţéră din causa politicei coloniale, spre a atrage voturĭ în tabĕra lorŭ, ceea ce, precum se vede, le-a şi succesŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Cu tótă publicarea, prin foile române, că de rêndulŭ acesta adunarea generală a reuniunei învĕţătorilorŭ românĭ din districtulŭ X Braşovŭ se va ţiné în Breţcu, s'au găsitŭ destui descreeraţĭ ungurĭ, carĭ sĕ împrăştie prin sĕcuime cele mai ciudate versiunĭ despre scopulŭ acestei adunărĭ. Ferbea tótă sĕcuimea, că învĕţătorii s'adună cu scopurĭ revoluţionare şi „luminaţilorŭ« dela »Szekely Nemzet« le-au arĕtatŭ în visŭ profetulŭ, că „în Breţcu se ţine o adunare mare de inteligenţĭ românĭ, alŭ căreĭ scopŭ »secretŭ« nu le e cunoscutŭ, dér îlŭ vorŭ afla.« Cunoscuţĭ, carĭ au venitŭ în Breţcu, au adusŭ învĕţătorilorŭ scirea, ce se lăţise în sĕcuime, că învĕţătorii s'au adunatŭ la Breţcu, ca sĕ se'ntêlnéscă cu Românii de dincolo de Carpaţĭ şi sĕ încépă rĕscólă asupra Sĕcuilorŭ. Chiarŭ şi preoţii românĭ din satele dinprejurŭ au fostŭ spionaţĭ şi păḑiţĭ la totŭ pasulŭ, căcĭ se vorbea că ei suntŭ puşĭ a inscena rĕscóla şi măcelulŭ, fiecare în comuna lui. Invĕţătorii avéu de gândŭ sĕ facă o escursiune în Poiana sărată, dér au renunţatŭ, de milă ca sĕ nu'nebunéscă cu totulŭ de spaimă cei dela »Szekely Nemzet« şi companionii. Sancta simplicitas!

—0—

O altă grozăviă ni se comunică din mai multe părţĭ şi anume, că în Kezdi-Oşorheiu învĕţătorii noştri la întórcere au fostŭ urmărițĭ şi spionaţĭ la distanţă, ca sĕ pótă afla „patrioţii« vr'unŭ motivŭ de arestare, ḑicându-se că *duoi preoţĭ revoluţionarĭ*, închişĭ în Mureşŭ-Oşorheiu, *vorŭ fi spênḑuraţĭ.* Unŭ nobilŭ maghiarŭ a întrebatŭ, ca aceştĭ învĕţătorĭ suntŭ din tótă ţéra? i s'a rĕspunsŭ că nu, căcĭ décă arŭ fi din tótă ţéra, arŭ fi cu multŭ mai mulţĭ. Sĕrmanii „patrioţĭ«! Alérgă după vêntŭ şi adună oftărĭ, căcĭ rĕmânŭ cu „patriotismulŭ« nebrevetatŭ.

—0—

In representanţa de deunăḑĭ a comitatului Maramureşŭ, membrulŭ comisiunei Stefan Hollossy a provocatŭ o scenă fórte turbulentă. Hollossy anunţase o sumă de propunerĭ şi interpelărĭ, asupra cărora comisiunea permanentă opină, că acelea nu se potŭ lua în seriósă considerare. Când vicenotarulŭ Szabo cetí acéstă hotărîre a comisiunei permanente, Hollossy se ridică iritatŭ din loculŭ sĕu şi strigă din tóte puterile: „In acestŭ comitatŭ nu se respecteză nicĭ buna cuviinţă, nicĭ sentinţele Maiestăţii Sale; se jăfuescŭ milióne, şi décă cineva vrea sĕ mântuéscă comitatulŭ şi sĕ-lŭ curéţe de buruenĭ, e primitŭ cu batjocurĭ! Dumneḑeulŭ meu! Ce comisiune este asta!“ Hollossy nu putŭ vorbĭ mai departe. Se născŭ o sĕlbatică larmă şi din tóte părţile se strigá: „Afară cu elŭ!“ In fine fişpanulŭ Lonyay isbuti sĕ restabiléscă ordinea. La propunerea fiscalului comitatului, Hollossy fù condamnatŭ la 100 fl. amendă pentru ofensarea adunării.

—0—

Recruţii din diferitele părţĭ ale Ardélului suntŭ însoţiţĭ de multă lume şi de musică la plecare; causa e că poporulŭ crede, că unŭ apropiatŭ rĕsboiu va isbucni.

—0—

Din recensĕmêntulŭ ce s'a făcutŭ acum în urmă în *Bosnia-Herţegovina* resultă, că în aceste ţĕrĭ trăiescŭ 1.336,091 suflete (in 1879 s'au numĕratŭ 1.158,440) ceea ce ar corĕspunde unei înmulţirĭ a poporaţiunei cu 15%. După confesiunĭ suntŭ greco orientalĭ: 571,250; mohamedanĭ: 492,710; catolicĭ: 265,788; jidovĭ: 5.805; de alte credinţe: 538. Pe totŭ teritoriulŭ ocupatŭ sunt 8162 begĭ séu agale, proprietarĭ de pământŭ de sine stătătorĭ. Numĕrulŭ ţĕranilorŭ liberĭ e de 117,466, pe când alŭ cineţilorŭ (unŭ felŭ de iobagĭ simbriaşĭ) e de 197,833. Dintre cineţĭ în timpulŭ din urmă fórte mulţĭ s'au rĕscumpĕratŭ dela domnii lorŭ pământenĭ şi au devenitŭ agronomĭ liberĭ.

Orăştiă, 3 Octomvre a. c.

Domnule Redactorŭ! Notarii din cerculŭ Orăştiei au primitŭ şi ei, dela solgăbirĕulŭ respectivŭ, o provocare cu privire la urmărirea proclamaţiei »irredentiste,« care se deosibeşte fórte multŭ de ordinele altorŭ solgăbirĕi ungurĭ. D-lŭ solgăbirĕu alŭ cercului Orăştiei, *Bagyi* se distinge într'unŭ modŭ fórte favorabilŭ de colegii sĕi prin aceea, că nu este fanaticŭ, de aceea nicĭ n'a âmblatŭ în ruptulŭ capului prin comune căutândŭ victime nevinovate. Ca probă vĕ voiu împărtăşi în traducere ordinulŭ circularŭ alŭ d-lui Bagyi. Eatălŭ:

Nr. 5 el. 1885. — Domnule notarŭ! Negreşitŭ că şi d-ta ai aflatŭ, că din regatulŭ românŭ au fostŭ trimese către unii singuraticĭ proclamaţiunĭ revoluţionare antipatriotice ce purtau subscrierea »comitetulŭ de iniţiativă alŭ irredentei române.“ Aceste tipăriturĭ cuprinḑêndŭ unŭ apelŭ către singuraticĭ, ca sĕ sĕvêrşéscă fapte infidele de înaltă trădare şi rĕsvrĕtitóre, ce suntŭ criminale, *nu póte fi pentru mine indiferentŭ,* la ce pericolŭ se espunŭ acei indiviḑĭ în a cărorŭ posesiune se găsescŭ asemenĭ tipăriturĭ séu carĭ eventualŭ arŭ rĕspândi mai departe asemenĭ tipăriturĭ. Tocmai pentru aceea, pre când mĕ provocŭ la bunele mele intenţiunĭ faţă cu poporaţiunea comunelorŭ nóstre, ce le cunósceţĭ, pre atuncĭ nu potŭ ca din acestŭ fórte intristătorŭ prilegiu sĕ nu adresezŭ către locuitorii comunelorŭ prin d-ta următorulŭ apelŭ:

Sciu bine că devoţiunea către Maiestatea Sa încoronată, fidelitatea către statŭ şi respectulŭ faţă cu legile, sunt cu multŭ mai afundŭ înrădăcinate în inima poporului, care s'a mai desvoltatŭ şi în privinţa facultăţii de-a judeca politicesce, decâtŭ ca aceste sĕ pótă fi stêrpite din caracterulŭ sĕu printr'o proclamaţiă, ce vine dela unŭ individŭ séu dela o societate primejdiósă. Intr'aceea, ca sĕ nu fiă nicĭ unulŭ, şi sĕ nu pótă fi, care, precum nu mĕ îndoiescŭ, numai din nesciinţă sĕ servéscă unorŭ asemenĭ fapte ca instrumentŭ, carĭ fapte le pedepsescŭ legile nóstre pe lângă stigmatisare cu cele mai marĭ pedepse, aflu de lipsă a provocá şi pe acéstă cale pe fiecine, ca, décă din întêmplare ar fi ajunsŭ în posesiunea memoratei proclamaţii revoluţionare, sĕ-o predé în cele mai deaprópe 8 ḑile d-lui notarŭ şi astfelŭ prin procederea asta sĕ încungiure, ca nu cumva mai târḑiu în casulŭ unei perchisiţii domiciliare séu a unei descoperiri sĕ se espună a fi supusŭ procedurei penale. ş c l. ş. c. l.

Orăştiă, 16 Septemvre 1885.

Bagya, m. p. solgăbirĕu.

ALEGEREA DE NOTARŬ IN BUDURÉSA.

De lângă Beiuşŭ, 1 Octomvre 1885.

Domnule Redactorŭ! Vĕ comunicŭ următórele despre alegerea de notarŭ cerc. în comuna Budurésa lângă Beiuşŭ Alegerea a fostŭ în 29 Septemvre a. c. candidaţĭ au fostŭ: not. substitutŭ Terentie Popŭ, românŭ, tinĕrŭ absolutŭ de gimnasiu, şi Iosifŭ Körner, ungurŭ neaoş, codaşulŭ ómenilorŭ, alungatŭ din şcólă din I-a classă. — S'a alesŭ cestŭ din urmă.

Faimosulŭ pretore Beliczey Sandor, căruia i se atribuesce tragica mórte a fostului notarŭ Solomon Mangra, înainte de alegere pe 10 corteşĭ maghiarĭ din tóte părţile, jidanii din cercŭ şi gendarmeria din Beiuşŭ şi Rabaganĭ i-a ordinatŭ în faţa locului, pe preoţĭ şi inteliginţa română i-au opritŭ dela orĭ ce mişcare, şi pe cea mai mare parte a alegĕtorilorŭ i-au strînsŭ în nóptea de alegere la birturĭ şi îmbĕtându-i i-au deţinutŭ cu gendarmĭ. Ungurul (?) la alegere a întrunitŭ 38, Românulŭ 20 voturĭ.

Căderea candidatului românŭ s'a pregătitŭ prin pretore şi prin măestrirea bărbaţilorŭ de încredere; în locŭ de a lăsa sĕ alégă duoi bărbaţĭ de încredere poporulŭ, pretorele singurŭ i-a denumitŭ pe toţĭ din şirulŭ celorŭ fără de carte şi pe unul, pe notarul ungurŭ neaoş din Nimoescĭ Neubauer Jstván, apoi sala de votisare a închis'o nesuferindŭ intrarea nicĭ unui cărturarŭ românŭ acolo Protestarea preoţimei şi inteliginţei române n'a aflatŭ locŭ înaintea despoţilorŭ şi astfelŭ mai multe voturĭ de ale Românului le-au însemnatŭ în favorulŭ lui Körner.

Décă cu membrii de încredere nu se întêmpla astfelŭ, candidatulŭ românŭ reuşia pe lângă tóte împintenările lorŭ.

Inteliginţa română, afară de preotulŭ interimalŭ George Romanŭ, s'a purtatŭ conscienţiosŭ; acestŭ preotŭ, nepotŭ alŭ metropolitului Romanŭ, născutŭ în Nizies, a fostŭ călĕuzulŭ corteşilorŭ ungurĭ-jidanĭ şi gendarmilorŭ în comunele aparţinĕtóre parochiei sale Talpe şi Telechiu, i-a îmbĕtatŭ pe ómenii sĕi şi cu banĭ streinĭ i-a vêndutŭ ca Iuda pe Christosŭ.

Acestŭ preotŭ este cunoscutŭ în părţile acestea ca o pasĕre rară, din causa faptelorŭ sale ca preotŭ pe timpulŭ când era în parochia Ghighişenĭ, de unde prin consistorulŭ gr. or. aradanŭ a fostŭ alungatŭ.

Unŭ alegĕtorŭ.

Verşeţi, 1 Octobre st. n, 1885.

Producţiunea corului vocalŭ alŭ plugarilorŭ Românĭ din Margita-mare.

Domnule Redactorŭ! Intre nenumĕratele năcazurĭ şi continuele nedreptăţirĭ, de carĭ — ca pretutindenea în acéstă ţéră nefericită — au parte şi Românii din acesta ţĕnuturĭ, ne pare bine şi ne simţimŭ stîmpĕraţĭ în câtva, când suntemŭ în stare a înregistra ceva îmbucurătorŭ, când — pre lângă tóte pedecile, ce ni se punŭ — ne vedemŭ cu câte unŭ pasŭ mai înainte pe calea progresului.

Ca unŭ momentŭ îmbucurătorŭ şi ca fasă nouă de cultură, prin care începe a trece popraţiunea nóstră dela sate, vinŭ a înregistra şi a aduce la cunoscinţa publicului cetitorŭ alŭ multŭ preţuitei nóstre »*Gazete*« **concertulŭ vocalŭ alŭ plugarilorŭ români din Margita-mare** (comitatulŭ Torontalŭ) arangiatŭ aicĭ în acestŭ oraşŭ în sera de 27 *Septemvre* st. n. a. c.

Pregătiri marĭ şi deosebite nu s'au făcutŭ. S'a anunţatŭ prin câteva ḑiare, s'a cerutŭ spriginulŭ d-lui adv. *Vladimirŭ Spătariu*, care apoi între altele a avutŭ bunătatea d'a comunica scirea la vre-o 40 comune ro-

mânescĭ şi la unii privaţĭ din jurŭ. Atâta a fostŭ totŭ. Dar succesulŭ şi mai cu sémă succesulŭ spiritualŭ pe lângă aceste modeste pregătirĭ a fostŭ fórte satisfăcĕtorŭ.

Concertulŭ s'a ţinutŭ în *„Otelulŭ naţionalŭ“* s'a început séra la 8 óre şi a duratŭ pănă după 10 óre. Bucăţile carĭ s'au cântatŭ suntŭ următórele: 1) *Cântecululŭ gintei latine*, 2) *Lasă peptulŭ sĕ rĕsune*, 3) *Pămêntŭ vestitŭ*, 4) *Doină doiniţă*, 5) *Spiritulŭ*, 6) *Ecă ḑiua triumfală*, 7) *Pre a a ţĕrei nóstre ḑare*, şi 8) *Junimea*. Programa a fostŭ esecutată — în generalŭ ḑicêndŭ — cu destulŭ tactŭ şi cu precisiune, aşa încâtŭ concertanţii noştri plugarĭ, îmbrăcaţĭ în vestminte ţĕrănescĭ, au seceratŭ multe aplause frenetice. Noi din partea-ne gratulămŭ din inimă fraţilorŭ noştri plugarĭ coriştĭ din Margita-mare, carĭ ne-au causatŭ o séră atâtŭ de plăcută, şi sperămŭ că după ună studiu şi eserciţiu mai îndelungatŭ vorŭ câştigă precisiunea şi puritatea vocilorŭ, care mai este încă de doritŭ. Speranţa nóstră este justificată prin resultatulŭ celorŭ esperiate, prin împrejurarea, că instrucţiunea acestui corŭ abia durézâ de duoi anĭ şi prin împrejurarea, că între plugarii noştri concertanţĭ, carĭ ne-au delectatŭ cu cântările cele mai grele de esecutatŭ, am auḑitŭ vocĭ atâtŭ de puternice şi atâtŭ de frumóse, carĭ au storsŭ admiraţiunea celorŭ presenţĭ şi carĭ arŭ pute servì spre decórea şi onórea şi a altorŭ corurĭ mai dine instruate. La aceste se mai adaoge încă, că între coriştĭ suntŭ şi tinerĭ de câte 14—16 anĭ, cari priomitŭ fórte multŭ.

Corulŭ, care neavêndŭ statutele sale, nu este pe deplinŭ organisatŭ, figurézâ mai multŭ ca o grupă de dilettanţĭ, are 26 membri; de fostŭ au fostŭ însĕ numai 23 de inşĭ. Ca regens chori figurézâ *Constantinŭ Manea*, plugarŭ din Chiseteu, elŭ are mare meritŭ faţă de acestŭ corŭ, şi bravulŭ învĕţătorŭ românŭ din Margita mare *Alexandru Jebelénu* împreună cu fiulŭ sĕu *Ioanŭ*. E de însemnatŭ că instrucţiunea acestui corŭ s'a începutŭ numai la 1 Noemvre 1883, atuncĭ coriştii au sciutŭ numai a ceti şi scrie, dar notele nu le-au cunoscutŭ. După unŭ timpŭ atâtŭ de scurtŭ, considerândŭ gradulă de cultură scolastică a plugarilorŭ noştri, considerândŭ mai cu sémă şi greutăţile cu carĭ este împreunată înfiinţarea unui corŭ, resultatulŭ de pănă acuma este destulŭ de frumosŭ şi suntŭ motive destulŭ de ponderóse, pe basa cărora fraţii din Margita mare s'au şimţitŭ destulŭ de tarĭ şi de îndreptăţiţĭ d'a concerta pe la oraşŭ. Inainte numai! Diamantulŭ este scosŭ din nisipŭ. Numai poleire mai recere încă, ca sĕ pótă luci în tótă splendórea sa.

Esemplulŭ acestui corŭ ne arată destulŭ de evidentŭ, că Românulŭ nostru dela sate este capabilŭ pentru totŭ ce e frumosŭ. Daună numai, că diamantulŭ celŭ preţiosŭ în cele mai multe locurĭ zace ascunsŭ în nisipŭ.

Ce se ţine de cercetare, putemŭ ḑice, că producţiunea plugarilorŭ noştri a fostŭ bine cercetată. Salele otelului tóte erau îndesate de lume, ba chiar şi pe la mesele de din afară încă era publicŭ în abundanţă. Partea cea mai mare firesce au format'o cetăţenii din locŭ. N'a lipsitŭ însĕ nicĭ publiculŭ românŭ din giurŭ. Intre cei de faţă au fostŭ mai mulţĭ preoţĭ românĭ dela sate; ba unŭ semnŭ îmbucurătorŭ este, că între publiculŭ auḑitorŭ am observatŭ mai mulţĭ ţĕranĭ românĭ dela sate, carĭ anume au venitŭ pentru a se delecta şi ei în acordurile frumóse ale plugarilorŭ noştri concertanţĭ.

A contribuitŭ multŭ la reuşirea acestui concertŭ presentarea *corului vocalŭ românŭ din Biserica-Albă*, in numĕrŭ de 12 membrii ai sĕi în frunte cu preşedintele d-lŭ adv. *Roşiu* şi regens chori *Simonescu* alias Schümichen. Intre pause, ba chiarŭ şi după finitulŭ concertului oficiosŭ, în decursulŭ cinei, spre delectarea publicului de faţă, coriştii din Biserica-Albă, perêndêndu-se cu cei din Margita mare, s'au produsŭ cu câte o cântare bine reuşită, cântândŭ peste totŭ vre-o 12 bucăţĭ, ca *»Tătarulŭ,“ „Erna,« „Botezulŭ,“ „Marşulŭ cântăreţilorŭ,«* etc. cântândŭ şi puterniculŭ *„Rĕsunetŭ«* alŭ laureatului nostru poetŭ Mureşianu. Dintre coriştii din Biserica-Albă d-nii: *Sĕcăşanu, Novacescu şi Braunu* s'au produsŭ şi cu câte unŭ *„solo“* ca d. e. *„Duoi ochĭ,“* secerândŭ aplauscle cele mai vii.

In decursulŭ cinei, între accordurile frumóse ale corurilorŭ şi musicei ţigănescĭ, care s'a produsŭ totŭ cu arii românescĭ, ca d e. *»Hora ciobanului“* şi altele, s'au ţinutŭ mai multe toasturĭ. Aşa d-nii advocaţĭ *Spătariu* şi *Roşiu* au toastatŭ pentru coriştii din Margitamare, ér d-lŭ învĕţătorŭ *Jebelénu* pentru cei din Biserica-Albă; d-lŭ *Simonescu* a toastatŭ pentru d-lŭ adv. Spătariu, care e îmbrăţişatŭ într'unŭ modŭ fórte căldurosŭ întreprinderea cu concertulŭ. D-sa a ḑisŭ între altele, că doresce, ba sperézâ chiarŭ, că peste unŭ anŭ de ḑile, *corulŭ nou vocalŭ din Verşetŭ*, unde suntŭ mai mulţĭ Românĭ decâtŭ în Biserica-Albă, *care îlŭ va înfiinţa d-lŭ adv. Spătariu*, va onora cu presenţa pe cei din Biserica-Albă. Acéstă enunciaţiune a produsŭ unŭ ecou de vii aprobărĭ. Şi întru adevĕrŭ, speranţa d-lui Simonescu este fórte bine basată, décă vomŭ lua în considerare, că d-lŭ Spătariu este unŭ bărbatŭ cu influinţă, cu popularitate, cu stare bună şi capacitate, dela care putemŭ aştepta multe bune în folosulŭ multŭ cercatului nostru poporŭ. Aşa sĕ fiă!

Adaugŭ, că partea cea mai mare a publicului adunatŭ şi-a petrecutŭ împreună cu cele douĕ corurĭ mai până la 1 óră după meḑulŭ nopţii. Când ne-amŭ depărtatŭ, amŭ dusŭ cu noi suvenirile cele mai plăcute, carĭ ni-le potŭ procura producţiunile unui corŭ vocalŭ binişorŭ disciplinatŭ.

Ariele şi cântările nóstre românescĭ au unŭ farmecŭ deosebitŭ. Corurile nóstre vocale, astăḑĭ mai cu sémă, când pe tóte terenurile de desvoltare suntemŭ sistematicŭ împedecaţĭ, au d'a împlini o misiune specială naţională, au d'a desvolta cultura socială română prin convenirile ocasionale, au d'a ne crea puncte şi centre de atracţiune şi consolidare, au d'a conserva şi întări, ba a deştepta chiarŭ entusiasmulŭ naţionalŭ şi acolo, unde acesta este încă înăbuşitŭ. Câtarea este, prin care se stêmpĕră durerea adêncă a inimei, prin care se nobilitézâ sêmţirile pentru d'a fi îmboldŭ la fapte folositóre sântei nóstre cause culturale.

Fiă, ca sĕ avemŭ corurĭ vocale bine instruite şi disciplinate prin tóte ţinuturile locuite de Românĭ, şi atuncĭ putemŭ fi convinşĭ, că şi pre acéstă cale vomŭ dispune de o putere socială destulŭ de împunĕtóre ce ne lipsesce încă

Aeli-us.

INSCIINŢARE.

Cu ocasiunea adunărei generale a desp. I alŭ »Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ«, ce se va ţine Duminecă Septemvre v. (11 Oct. n.) a. c. în comuna, Codlea se va arangia şi o mică esposiţiune de manufacturĭ şi producte agricole din acéstă comună precum şi unŭ prânḑŭ comunŭ între óspeţii ce vorŭ binevoi a lua parte la adunarea în cestiune şi între poporenii noştri din Codlea. La acéstă serbare suntŭ învitaţĭ toţĭ amicii şi binevoitorii »Asociaţiunei« şi ai comunei nóstre. Cei ce vorŭ binevoì a participă la prânḑulŭ mai susŭ amintitŭ suntŭ rugaţĭ a se însinua până Joi 26 Septemvre v. séu la secretarulŭ despărţĕmêntului A. Bârseânu séu la subscrisulŭ.

Codleă, 19 Septemvre v. 1885.

Iosifŭ Comanescŭ, parochŭ.

PROGRAMULŬ.

adunărei generale a desp. I. alŭ „Asociaţiunei transilvane“, ce se va ţine Duminecă în 29 septemvre v. (11 Oct. n.) în opidulŭ Codlea.

I. Dela 8—10 a. m. serviciu divinŭ şi părăstasŭ pentru membrii şi binefăcătorii rĕposaţĭ ai „Asociaţiunei“. II. La 11 a. m. deschiderea adunărei generale a desp. III. Dela 11—12½ decurgerea adunarei, alegerea comitetului celui nou şi cetirea disertaţiunilorŭ presentate. IV. Dela 12½—1½ visitarea esposiţiei. V. Dela 1½—2 p. m. premiarea espunĕtorilorŭ meritaţĭ. VI. La órele 2 p. m. prânḑŭ comunŭ în restauraţiunea »Schwarzburg«.

Braşovŭ, 20 Septemvre v. 1885.

Iosifŭ Comanescŭ, parochŭ în Codlea — *Andreiu Bârseanŭ*, not. desp. I, alŭ „Asociaţiunei“.

NB. Prânḑulŭ completŭ pentru o persónă şi ½ litru vinŭ costă 90 cr. v. a.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

CARLOVIŢŬ, 8 Octomvre. — Congresulŭ naţionalŭ-bisericescŭ alŭ Sêrbilorŭ a fostŭ amânatŭ.

TIMIŞÓRA, 8 Octomre. — Adunarea industriaşilorŭ a decisŭ de a arangia în ânulŭ 1887 o esposiţiune de industriă şi agricultură.

BERLINŬ, 8 Oct. — In procesulŭ pentru sperjuriu alŭ lui Maler-Graef şi soţĭ, au fostŭ achitaţĭ toţĭ acusaţii.

ATENA, 8 Octomvre — Grecia a refusatŭ de-a urmă statulŭ Angliei, ca sĕ fiă liniştită, de? clarândŭ că Regele Greciei împreună cu poporulŭ grecŭ suntŭ hotărîţĭ a dobândi compensaţiune chiar şi prin rĕsboiu.

SUAKIMŬ, 8 Octomvre. — Trupele abyssine au raportatŭ o victoriă crâncenă asupra oştirilorŭ lui Osman Digma. A căḑutŭ în luptă şi Osman Digma.

DIVERSE.

A cincea tragere la sorţĭ publică a scrisurilorŭ fonciare de 6% ale *Institutului de creditŭ şi de economii »Albina«* a urmatŭ *în 1 Octomvre 1885* în presenţa domnului notarŭ reg. publicŭ D-nu *Frideric Gundhardt* şi a doi membrii ai comitetului de supraveghiare alŭ institutului. S'au trasŭ, în valóre totală *de fl. 45,900* următorii numerĭ:

à fl. 100: Nr. 4, 8, 10, 14, 26, 46, 85, 122, 124 133, 140, 177, 180, 181, 187, 192, 207, 212, 231, 234, 238, 245, 248, 260, 263, 270, 281, 293, 315, 326, 328, 329, 331, 342, 344, 345, 346, 353, 355, 369, 371, 383, 385, 397, 404, 419 423, 424, 436, 444, 454, 472, 484, 498, 545, 555, 586, 605, 621, 633, 636, 645, 657, 672, 681, 693, 696, 702, 708, 709, 713, 719, 720, 730, 733, 737, 739, 746, 752, 753, 757, 774, 776, 781, 793, 803, 812, 813, 816, 823, 836, 846, 847, 856, 867, 876, 903, 904, 953.

à fl. 500: Nr. 5, 15, 33, 36, 50, 59, 74, 111, 125, 129, 137, 162, 170, 180, 216, 231, 236, 248, 281, 303, 308, 333, 361, 372, 385, 391, 402, 416.

à fl. 1000: Nr. 12, 64, 65, 116, 136, 139, 151, 217, 290, 295, 298, 310, 312, 402, 412, 422, 434, 486, 488, 492, 499, 547.

Cu începerea dela *1 Aprilie 1886* aceste scrisŭrĭ fonciare se rĕscumpĕră la *cassa institutului în Sibiiu*, la *Filiala sa în Braşovŭ* şi la *Banca comercială ungară de Pesta«* în întréga valóre nominală înpreună cu interesele curente; aceleşĭ sĕ rĕscumpĕră şi mai nainte orĭ când prin escomptare, séu se potŭ schimba cu alte scrisurĭ fonciare după cursulŭ ḑilei.

Cu 1 Aprilie 1876 încétă interesele lorŭ mai departe şi cuponii de interese scăḑĕtorĭ mai târḑiu, dacă la presentarea scrisurilorŭ fonciare lipsescŭ, se subtragŭ din suma acestuia.

Din scrisurile fonciare eşite la sorţĭ la tragerea de mai nainte nu s'au presentatŭ încă pentru rĕscumpĕrare următórele:

à *fl. 100*: Nr. 128, 325, 373, 607, 666, 775, 688, 711, 717.

à *fl. 500*: Nr. 149.

à *fl. 1000*: Nr. 89, 408.

***

Imnulŭ naţionalŭ alŭ Bulgarilorŭ. — »România« dă, după ḑiarulŭ *»la Franee«*, traducţiunea literară a imnului bulgarŭ cântatŭ pentru ântêia dată la Tîrnova, în timpulŭ rĕsboiului din 1877:

Gemĭ, Mariţo *), tu care rostogoleştĭ valurĭ de sânge,
Plângĭ, vĕduvă nenorocită, acoperită de rănĭ...
Inainte, scumpĭ luptătorĭ,
O sĕ trecemŭ Dunărea (!) cu tóte puterile.

Refrenŭ.

Mergĭ, mergĭ, generalulŭ nostru!
— Una, douĕ, trei, mergeţĭ companionĭ —
Conducĕtorulŭ nostru este unŭ vitézŭ
Leulŭ bulgărescŭ ne duce cu elŭ la victoriă,
Vedeţĭ voi, despoţĭ, pe generalulŭ nostru?
Auḑiţĭ cum cântămŭ marşulŭ Nicolailorŭ?
Trâmbiţa a sunatŭ: Inainte, înainte!
Inainte, o scumpĭ luptătorĭ.
Sĕ trecemŭ Dunăreă (!) cu tóte puterile!

Cu sabia lui plină de sânge şi tăiósă
Generalulŭ nostru merge înainte,
Inaintea lui mergŭ trăsnetele bătăii,
Soldaţii îlŭ urmézâ vitejeşte
Pentru libertatea patriei lorŭ iubite.
Mergi, mergĭ, etc.

***

O ideă ciudată. — Acum câteva lunĭ unŭ principe indianŭ tênĕrŭ şi avutŭ din Kolkar, aflându-se in vizită la lordulŭ Dufferin, vice-regele Indii, vĕḑù pe acesta, că ia ḑiare ilustrate aduse din Londra cu poşta şi le taiă cu unŭ „coupe-papier« de fildeşŭ. Pentru prima óră principele indianŭ avù ocasiunea sĕ vêḑă întrebuinţarea, ce se făcea au acestŭ instrumentŭ, — dărueşte-mi-lŭ mie, ḑisĕ vice-regelui, căcĭ îţĭ voiu dărui şi eu unŭ altulŭ. Lordulŭ Dufferin se grăbì a îlŭ da, şi principele indianŭ plecă în ţéra lui. Ḑilele acestea se întórce la Calcuta, aducêndŭ cu elŭ unŭ elefantŭ, ai cărui dinţĭ suntŭ tăiaţĭ cu multă artă, în formă de »coupe-papier,« şi pe care îlŭ dărui vice-regelui. Unŭ servitorŭ aduse pe unŭ covorŭ dinaintea elefantului mai multe ḑiare ilustrate şi broşurĭ netăiate; inteligintele dobitocŭ le apucă cu trompa, le tăiă cu dinţii şi le puse apoi cu multă delicateţă pe covorŭ.

***

(†) **Necrologŭ.** — Spiridonŭ Fetti, concepistŭ de curtea aulică c. r. în pensiune, a finitŭ în 4 Octomvre a. c. st. n. după suferinţe scurte în etate de 65 de anĭ viéţa sa activă şi plină de iubire cătră poporulŭ românŭ alŭ cărui zelosŭ sprijinitorŭ a fostŭ până la mórte. Rĕmăşiţele scumpului defunctŭ s'au aşeḑatŭ în 6 Octomvre c. după améḑĭ la 2 óre spre eterna pausare în Sighişóră.

Fie'i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

*) Rin în Rumelia.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Octombre st. n. 1885

Rentă de aurŭ 4%	96 85
Rentă de hârtiă 5%	89.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	125
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.75
Bonurĭ rurale ungare	102.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 50
Bonurĭ rurale transilvane	101.25
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97 75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117 —
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	121.10
Renta de hârtiă austriacă	81.25
Renta de arg. austr.	82.10
Renta de aurŭ austr.	108 70
Losurile din 1860	139 90
Acţiunile băncei austro-ungare	858 —
Act. băncei de creditŭ ung.	281.25
Act. băncei de creditŭ aust.	280 20
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6.02
Napoleon-d'orĭ	10.02
Mărcĭ 100 împ. germ.	62.—
Londra 10 Livres sterlinge	125.95

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 18 Septemvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89	90
Renta rom. amort. (5%)	92½	93
» convert. (6%)	87½	88½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	31	32
Credit fonc. rural (7%)	100	101
» „ „ (5%)	85½	86½
» » urban (7%)	97½	98½
» » » (6%)	90	91
» » » (5%)	81	82
Banca naţională a României	1120	1140
Ac. de asig. Dacia-Rom.	250	255
« » » Naţională	205	210
Aurŭ	12.	12.50
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovu

din 8 Octombre st. n 1885

Bancnote româneseĭ	Cump.	8 84	Vênd.	8.86
Argint românesc	»	8 75	»	8 80
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	10 —
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5.90	»	6 —
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ la şcóla confesională gr. cat. din St. Iosefŭ se escrie concursŭ până în 20 Octombre 1885 st. n. cu emolumentele următóre: a) Salariu anualŭ de 200 fl. v. a. plătitŭ în rate lunare parte din fondulŭ şcólei, parte din casa alodială a comunei St. Iosefŭ; b) 6 orgii lemne; c) cuartirŭ liberŭ.

Doritorii de a ocupá acestŭ postŭ au a-şĭ aşterne rugarea cu tóte documentele de cualificare recerute prin lege. Suplicele intrate mai târḑiu nu se vorŭ primi.

Din şedinţa senatului ţinută în St. Iosefŭ la 26 Septemvre 1885.

Senatulŭ.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea întrégă.

Administratiunea »Gaz. Trans.«

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a tei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5·00	7.45	—
Predealŭ	—	9 45	12.50	—
	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ	—	10.44	2.27	—
	6.22	10,51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra	10.29	1.30	8.01	—
	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2,05	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9.45	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8 29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10 23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clusiu	5.56	5.58	12.59	—
	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mezŏ-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	9.13	—	4.03
	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	2.10	10.05	10.30
Viena	6.35	2.45	10.50	—
	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.0[illegible]	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Clusiu	—	10.01	5.05	6.43	—
	12 05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.36	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	11.43	—	9.31	—
	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6 02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5 30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.37
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ	—	5.20	—	7.14	1.09
	—	5 3[illegible]	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ	—	6.32	—	—	3.23
	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicica	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3 50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10 23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11 18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	12.00	4 5[illegible]
	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8 00
Szolnok	11.02	3.44	11.40
	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3 37	7.53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5 10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicica	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10 10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9 25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3 35	6.07
Petroşeni	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.03	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3 10	7.40

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşeni	6.49	9.33	5 28
Baniţa	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10 54	6.4[illegible]
Pui	8.50	11 37	7.35
Haţegŭ	9.31	12.17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10 53	1,35	9.15

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.